

سهام هم بیمه دار شد!

را حله شعبانی - بیمه‌نامه سهام می‌تواند هزینه‌های جایگزینی سهام کسب و کار شما را در صورتی که بخشی یا تمامی آن سهام‌ها از دست رفته، دزدیده شده یا آسیب دیده باشد، پوشش دهد. این نوع بیمه برای محافظت از وضعیت مالی کسب و کار شما از طریق تأمین سهام شما طراحی شده است تا در صورت از بین رفتن بخشی یا تمامی محصولات فروش نرفته، بتوانید به معاملات خود ادامه دهید. سهام کسب و کار شما می‌تواند شامل هر نوع محصول، خدمات و کالایی باشد که شما به عنوان بخشی از مدل کسب و کار خود می‌فروشید. بسیاری از بیمه‌گرها نیاز به جزئیات دقیق و به روز از سهام کسب و کار شما دارند، به طوری که شما در هر زمان بدانید چه میزان از سهام در بخش زمین و املاک وجود دارد. در مواقعی که شما تمامی آن سهام‌ها را از دست می‌دهید، بیمه‌گرها از جزئیات سهام برای تخمین دقیق میزان سهام از دست رفته در حادثه و در نتیجه میزان پرداخت جبران خسارت‌ها استفاده می‌کنند.

پوشش‌های بیمه سهام

بیمه سهام می‌تواند هر نوع کالا، مواد یا محصولاتی را که شرکت شما به فروش می‌رساند تحت پوشش قرار دهد؛ همچنین می‌تواند در صورت دزدیده شدن، آسیب دیدن، گم شدن یا از بین رفتن، هزینه‌های جایگزینی آن‌ها را پرداخت کند. برخی از بیمه‌نامه‌های سهام همچنین شامل ابزارها و تجهیزات کسب و کار هستند در حالی که دیگر بیمه‌نامه‌ها فقط سهام یا به عبارت دیگر کالاهایی را که می‌فروشید به صورت انحصاری بیمه می‌کنند. بسیاری از بیمه‌نامه‌ها می‌توانند هر چیزی را که در نهایت به مصرف‌کننده فروخته خواهد شد یا حتی محصولاتی که در مرحله تولید هستند، تحت

پوشش قرار دهد؛ همچنین بیمه‌نامه‌ها ممکن است ابزارهایی را که بابت آن‌ها از مشتریان هزینه در یافت شده اما هنوز به دست مشتری نرسیده است، نیز تحت حمایت داشته باشند که به کالاهای مورد اعتماد معروف هستند. بیمه‌نامه‌های معمول سهام‌های خسارت‌دیده یا از دست‌رفته را در برابر موارد زیر پوشش می‌دهد:

آتش، رعد و برق، انفجار (به وسیله دیگ بخار یا لوله گاز)، طغیان، زمین‌لرزه، خسارات توفان، سیل، نشت آب از لوله‌ها یا تانک آب، نشت روغن داغ، نشت آبپاش، سرقت یا اقدام به سرقت، فرونشست یا لغزش زمین و آسیب تصادفات

به طور معمول تا زمانی که ضرر وار د شده به سهام در نتیجه سهل انگاری عوامل مختلف شرکت رخ نداده باشد، بیشتر تأمین‌کنندگان بیمه، هزینه جایگزینی سهام را به دلایل گسترده‌ای تأمین می‌کنند. برخی از نمونه ادعاهایی که ممکن است بیمه‌نامه سهام را تحت پوشش قرار دهد، شامل موارد زیر است:

- ابزارهایی که از دست رفته باشند یا به طور کاملاً تصادفی آسیب ببینند.
- سرقت یک شبه تجهیزات از وسایل نقلیه بدون محافظت
- نمونه‌های تجاری یا کالاهای تبلیغاتی به سرقت رفته از یک نمایشگاه تجاری
- تجهیزات کامپیوتری دزدیده شده در هنگام سرقت
- خسارت‌های ناشی از کارکنان شرکت

موارد استثنای پوشش بیمه سهام

همه انواع محصولات، تحت بیمه‌نامه سهام قرار نمی‌گیرند. نکته مهم این است که در هنگام تنظیم بیمه‌نامه باید تمامی سهام‌های خود را به صورت واضح بیان کنید و هر گونه تغییر در سهام‌ها را در طول عمر بیمه‌نامه گزارش دهید. این مورد شامل جزئیات دیگری نیز می‌شود؛ مثلاً کالاهای

خود را در کجا انبار می‌کنید یا به فروش می‌رسانید. بیمه‌نامه‌ها ممکن است مشروط کنند که اگر شما محصولات خود را در یک مکان خاص نگهداری یا حداقل اقدامات امنیتی را رعایت کنید، فقط می‌توانند مبلغ مشخصی از سهام شما را پوشش دهند.

هزینه لازم برای بیمه سهام

مقدار هزینه‌ای که برای بیمه‌نامه سهام خود پرداخت می‌کنید، به میزان سهامی که می‌خواهید بیمه کنید و ارزش کالاهایی که می‌فروشید، بستگی خواهد داشت. به ویژه سهام آسیب‌پذیر مانند جواهرات گران قیمت یا خودرو، حق بیمه بالاتری دارند. زیرا خطر سرقت برای این سهام بالاست و هزینه تعمیر یا تعویض بالاتری نیز دارند. برای سهام آسیب‌پذیر بیمه‌گرها ممکن است شرایط مختلفی را درباره محل نگهداری این اقلام و همچنین سطح امنیتی این امکان قبل از بیمه در نظر بگیرند. عوامل رایجی که بر قیمت بیمه سهام تأثیر گذار هستند، شامل موارد زیر هستند:

- ارزش سهام شما
- نوع سهامی که شما نگهداری می‌کنید.
- محل کسب و کار شما
- ساختمان شما از چه مصالحی ساخته شده است.
- چه میزان سطحی از سقف شما، سقف صاف است.
- سطح امنیتی که برای املاک خود دارید.
- هر گونه سابقه سیل، فرونشست یا لغزش زمین در محل فعالیت شما
- میزان پول نقدی که در هنگام شب در محل نگهداری می‌کنید.
- تاریخ ادعای شما

بیمه‌گرها از پاسخ‌های شما به سوالات مذکور استفاده می‌کنند تا میزان ریسک سهام شما را تخمین بزنند؛ اگر کسب و کار شما احتمال ریسک‌پذیری بالایی داشته باشد، احتمالاً حق بیمه شما بیشتر خواهد بود.

در روزهایی که حواشی بورس و دعوای دولت و مجلس بیشتر از متن آن است، آیدار گیر شدن سهامداران با حواشی و دوگانه‌های موهومی نتیجه‌ای دارد؟

دوگانه سهام دولتی یا سهام مردمی

جواد
غیاثی

کارشناس
بورس

بازار بر محور سهم‌های بزرگ، دوگانه سهام دولتی و مردمی هم دوباره احیا شد اما این دوگانه ها، چقدر موضوعیت دارند و در گیر شدن با آن‌ها تا چه میزان درست است؟ در این خصوص با ذکر چهار نکته مقدماتی، توضیح خواهیم داد.

بازار سرمایه متلاطم تر از آن است که به راحتی قابل تحلیل باشد. اما همان طور که قبلاً گفتیم، با تنوع بخشی به سبد سرمایه‌گذاری، بلندمدت کردن افق سرمایه‌گذاری و "نظم ذهنی" در امور معاملات و سرمایه‌گذاری، می‌توان ریسک‌ها را کنترل کرد در روزهای اخیر بعد از بازگشت

اول: بازگشت بورس بر مبنای سهام دولتی؟!

بازار سرمایه کشور که طی پنج ماه اخیر دو دوره افت سنگین را تجربه کرده است، از نیمه هفته گذشته شاهد بهبود قیمت‌ها بود. البته رشد بورس عمدتاً مربوط به سهم‌های بزرگ و برخی سهم‌های دولتی بود و در نمادهای کوچک عمدتاً شاهد چنین رشدی نبودیم. این در حالی است که در دوره افت ۴۰ روزه بازار (از ۲۰ آذر تا انتهای دی) سهم‌های بزرگ و دولتی‌ها با سرعت ریزش کردند و سهم‌های کوچک حمایت مناسبی داشتند و بعضاً رشد هم کردند. این دوگانه بعد از دعوای اخیر بین دولت و مجلس و بازگشت بورس بر مبنای سهم‌های دولتی، دوباره پررنگ شده است. در دوره ۴۰ روزه قبل، تحلیل ماجرا سخت نبود. دخالت‌ها و دستکاری‌های دولتی و حقوقی در سهم‌های بزرگ در دوره ریزشی قبلی (۲۰ مرداد تا ۲۰ آبان) سهامداران خرد را سخت ترسانده بود و در این دوره، کمتر کسی پول خود را در این سهم‌ها قرار می‌داد. لذا پول از این سهم‌ها خارج و به سهم‌های کوچک‌تر تزریق شد که بدون بازبزرگان و کنترل گران دولتی مسیر خود را می‌رفتند. اما اکنون چه شده است که ورق برگشته؟ خیلی شفاف نیست.

دوم: مقصر یابی بالای جان سرمایه‌گذاری منطقی

حتماً در موضوعات مختلف در سطح کلان دیده‌اید که بعد از یک حادثه یا شکست همه دنبال مقصر هستند و البته همه نیز این مقصر را در بیرون جست و جوی می‌کنند و این گونه رفتار مقدمه شکست‌های بعدی است. در بازار سرمایه نیز چنین شرایطی صادق است. در دوره رشد بازار همه سود را ناشی از اطلاعات و ریسک‌پذیری و انتخاب درست خود می‌دانند اما در دوره ریزش، دنبال مقصر هستند. در دوره رشد، رئیس جمهور هم بر موج رشد بازار سوار شده و کارهای تبلیغاتی و هیجانی می‌کند و مردم را با جملات صریح به بورس دعوت می‌کند. اما در دوره ریزش سکوت می‌کند! مجلسی‌ها هم کم و بیش چنین شرایطی داشته‌اند.

در این جا غرض، بحث اخلاقی نیست. اگر شما در دوره ریزش به جای پذیرفتن نتایج تصمیمات، به جای بررسی و ارزیابی گذشته و به جای شناسایی زیان و تغییر در تصمیمات اشتباه گذشته، "صرفاً" دنبال تجمع و یافتن مقصر باشید، به احتمال زیاد در مسیر سرمایه‌گذاری توفیقی نخواهید داشت.

همان طور که هفته قبل گفتیم، سهم‌های کوچک و اصطلاحاً سهام مردمی هم در بازار ریزشی در معرض خطر است و همین اتفاق در هفته گذشته رخ داد. اکنون نیز که ورق برگشته و سهم‌های دولتی بورس شده‌اند و صندوق‌های دولتی صف خرید، باید بسیار احتیاط کرد

سوم: اشتباهات فاحش دولت را نقد کنیم اما...

البته واضح است که دولت اشتباهات فاحشی در خصوص بازار سرمایه داشته است. این جملات رئیس جمهور برای بسیاری از مردم بسیار گمراه کننده و یک عامل مهم زیان بسیاری از مردم بود: روحانی، ۱۶ مرداد ۱۳۹۹: با شرایطی که بورس نشان می‌دهد اوضاع بهتر خواهد شد؛ مردم باید همه چیز را به بورس بسپارند. روحانی، ۴ تیر ۱۳۹۹: ما بورس را محکم و مستحکم نگه می‌داریم موارد مشابه دیگر هم وجود دارد. اشتباهات وزارت اقتصاد و سازمان بورس هم در این خصوص کم نبوده است. ناهماهنگی‌های دولتی نیز، البته باید این موارد را گفت و انتقاد کرد و به دنبال پاسخ گویی بود. قطعاً اگر در این دولت منجر به عذرخواهی نشود، باعث خواهد شد چنین اشتباهاتی در آینده تکرار شود. اما حرف این است که این موارد نباید باعث تشویش ذهنی سرمایه‌گذار شود. همین الان اگر این انتقادات را در حضور رئیس جمهور یا وزیر اقتصاد مطرح کنید، احتمالاً چنین جواب‌هایی خواهید شنید: من یک بار گفتم همه چیز را به بورس بسپارید اما بارها هم بر رعایت اصول سرمایه‌گذاری، استفاده از صندوق‌ها و ... تأکید کردم، چرا فقط یکی را شنیدید؟ بورس تلاطم دارد و بازاری ریسکی است و باید نوسانات آن را پذیرفت و هضم و کنترل کرد.

چهارم: دنبال سود و زیان از دولت نباشیم

اگر چه موارد فوق بیشتر شبیه توجیه است و یک نفر در سطح رئیس جمهور باید متوجه تبعات اظهاراتش باشد اما بحث این است که ما به عنوان سرمایه‌گذار، باید رئیس جمهور (و به طور کلی تصمیمات و اظهارات و دخالت‌های دولت و سیاست‌گذاران) را هم به عنوان یک عامل ریسک شناسایی کنیم و به تحلیل و هضم آن بپردازیم. نه آن که مسئولیت همه چیز را به گردن آن‌ها انداخته و به سرمایه‌گذاری کور بر اساس شنیده‌ها و گفته‌ها و وعده‌ها ادامه دهیم. دولت و مجلس و به طور کلی سیاست‌گذاران، نباید به عنوان منشأ سود و زیان شناخته شوند بلکه باید در چهار چوب تحلیلی ما به عنوان یک عامل سود و زیان، دسته‌بندی شده و به اندازه خودشان مورد توجه قرار بگیرند. منشأ اصلی سود و زیان، خود ما و تصمیم‌های خودمان است.

دوگانه جدید در بازار سرمایه

با این مقدمات اجازه بدهید به یک موضوع مهم این روزها که نقطه تصمیم برخی نیز شده بپردازیم؛ سهام دولتی و سهام مردمی! همان طور که هفته قبل گفتیم، سهم‌های کوچک و اصطلاحاً سهام مردمی هم در بازار ریزشی در معرض خطر است و همین اتفاق در هفته گذشته رخ داد. اکنون نیز که ورق برگشته و سهم‌های دولتی بورس شده‌اند و صندوق‌های دولتی صف خرید، باید بسیار احتیاط کرد. بر اساس آن چه گفته شد، سهام دولتی و مردمی را به عنوان یک پدیده جدید لحاظ کنید و داخل چهار چوب تحلیلی بگنجانید اما همه چیز را با این عینک نبینید. شرایط نرخ ارز را ببینید. افزایش صادرات نفت (قبل از کاهش تحریم‌ها) و شرایط سیاسی را ببینید. دعوای دولت و مجلس بر سر بورس، بودجه و نرخ ارز را رصد کنید. سهم‌های دارای ارزش بنیادین بالا و منتفع از تحولات پیش رو را بشناسید (قبلاً مثال‌هایی زده ایم و در آینده هم خواهیم زد) و با همه این‌ها تصمیم بگیرید. این که بگوییم الان دوره سهام دولتی است و دولت مجبور به حمایت است پس بخریم تا سود کنیم، مطلقاً اشتباه نیست اما جزئی تگری و رها کردن بخش بزرگی از واقعیت‌ها و تحولات است که بر بازار موثر است. دولت همان طور که مجبور به حمایت از بورس است (اگر ابزار و توان داشته باشد) بسیار علاقه‌مند به کاهش نرخ ارز هم هست و بسیاری از سهم‌های بزرگ صادراتی (همان دولتی‌ها) از این افت نرخ آسیب می‌بینند. البته برخی هم هستند که هم حمایت دولت را دارند و هم از افت نرخ ارز سود می‌برند و هم از تحولات سیاسی پیش رو، باید دقت کرد.

